

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การบริหารงานวิชาการในภาวะความไม่สงบของผู้อำนวยการ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 กล่าวถึงผลการวิเคราะห์ข้อมูล ได้จากการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการ โรงเรียนเกี่ยวกับการดำเนินงานการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ซึ่งศึกษาการดำเนินงานการบริหารงานวิชาการ 5 ด้าน ได้แก่ 1.การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2.การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3.การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ 4.การวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษา 5.การนิเทศการศึกษา นำเสนอตามลำดับดังนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1.การดำเนินงานการบริหารงานวิชาการในภาวะความไม่สงบของผู้อำนวยการ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานีเขต 1

2.ปัญหาการบริหารงานวิชาการในภาวะความไม่สงบของผู้อำนวยการ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานีเขต 1

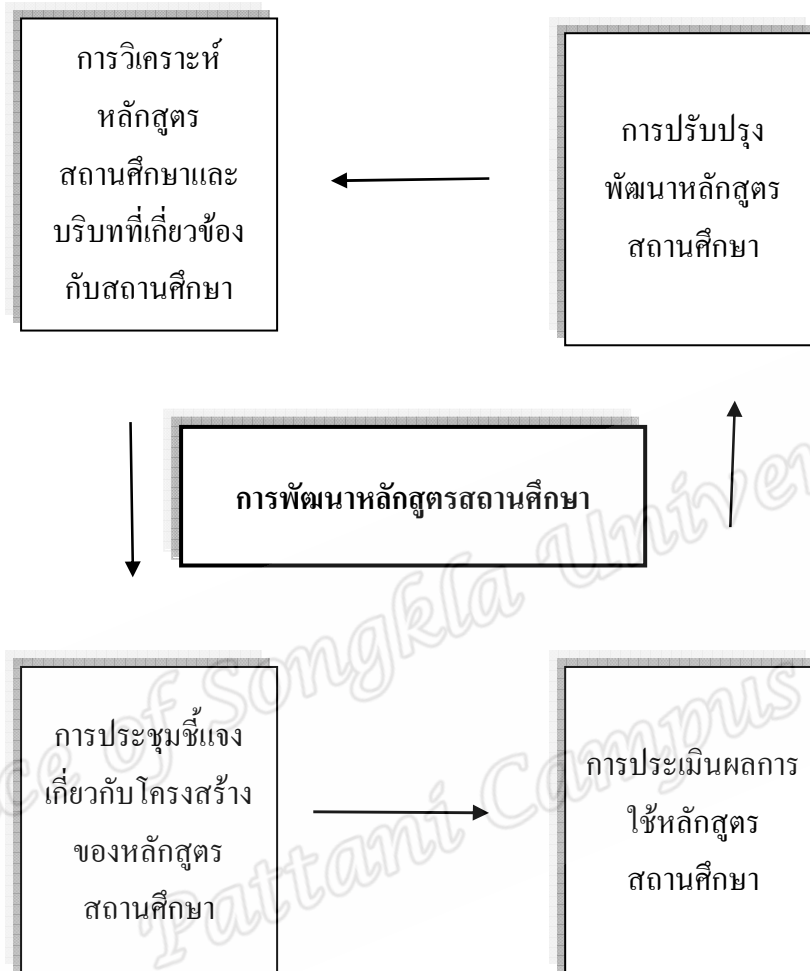
การนำเสนอผลการบริหารงานวิชาการในภาวะความไม่สงบของผู้อำนวยการ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานีเขต 1 จากการสัมภาษณ์การบริหารวิชาการ 5 ด้าน จะนำเสนอเกี่ยวกับวิธีการดำเนินงานและปัญหาการบริหารงานวิชาการในภาวะความไม่สงบตามลำดับประเด็นดังนี้

1.วิธีการดำเนินงานการบริหารงานวิชาการของผู้อำนวยการโรงเรียน

1.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

การนำเสนอผลจากการสัมภาษณ์ การบริหารงานวิชาการในภาวะความไม่สงบของผู้อำนวยการ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานีเขต 1 มีแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยอาศัยกระบวนการ 4 ขั้นตอนคือ 1) การวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาและบริบทที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา 2) การประชุมชี้แจงเกี่ยวกับโครงสร้างของหลักสูตร 3) วิธีการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาและ 4) วิธีการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาดังภาพประกอบ 1 โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ภาพประกอบ 1 การดำเนินงานการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

1.1.1 การวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาและบริบทที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา

จากการสัมภาษณ์ พบว่าผู้อำนวยการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานีเขต 1 ผู้อำนวยการโรงเรียนส่วนใหญ่มีการดำเนินการโดยการประชุมครูทั้งโรงเรียนเพื่อชี้แจงเกี่ยวกับ การวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาและบริบทที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา ชี้แจงโครงสร้างของหลักสูตรแกนกลาง การวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาและบริบทที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา โดยการแต่งตั้งหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ การแต่งตั้งครูประจำกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อรับผิดชอบในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ เพื่อร่วมกันวิเคราะห์หลักสูตรแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อนำมาเสนอในที่ประชุมอีกครั้งเพื่อปรับปรุง แก้ไขเพิ่มเติม แล้วแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้จะดำเนินการเพื่อจัดทำเป็นหลักสูตรสถานศึกษา

1.1.2 การประชุมชี้แจงเกี่ยวกับโครงสร้างของหลักสูตรสถานศึกษาจากการสัมภาษณ์ พบว่าผู้อำนวยการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานีเขต 1 ผู้อำนวยการโรงเรียนส่วนใหญ่มีการดำเนินการ โดยการประชุมครูทั้งโรงเรียน เพื่อชี้แจงเกี่ยวกับโครงสร้างของหลักสูตร โดยมีหัวหน้าฝ่ายวิชาการเป็นแกนนำในการชี้แจงโครงสร้างของหลักสูตร แกนกลาง เพื่อให้ครูในโรงเรียนร่วมกันวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางแล้วจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับบริบทของสถานศึกษา

1.1.3 การประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาเมื่อสิ้นภาคเรียนหรือสิ้นปีการศึกษาจากการสัมภาษณ์ พบว่าผู้อำนวยการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานีเขต 1 ผู้อำนวยการโรงเรียนทุกโรงเรียน มีการดำเนินงานเกี่ยวกับการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาเมื่อสิ้นปีการศึกษาแต่ละปีการศึกษา ปีการศึกษาละ 1 ครั้ง ส่วนใหญ่มีการประเมินจากการประชุมที่โรงเรียน ครูทุกคน ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีผู้อำนวยการโรงเรียนปัตตานี 10 ที่มีการประชุมการประเมินหลักสูตรสถานศึกษานอกสถานที่เป็นเวลา 3 วัน ผู้อำนวยการโรงเรียนปัตตานี 10 ผู้อำนวยการโรงเรียนปัตตานี 12 ผู้อำนวยการโรงเรียนปัตตานี 15 มีการประเมินจากแผนการจัดการเรียนรู้เช่น คู่มือที่กหลังสอนของครู ดูผลการสอบของนักเรียนว่าหลักสูตรสถานศึกษาที่ทำนั้นควรปรับเปลี่ยนอย่างไรในปีต่อไป ผู้อำนวยการโรงเรียนปัตตานี 13 ประเมินโดยจากแบบสอบถามครูผู้สอนก่อนมีการประชุม ผู้อำนวยการโรงเรียนปัตตานี 16 มีการสอบถามจากนักเรียนและผู้ปกครองนักเรียน โดยใช้วิธีการสอบถามก่อนมีการประชุมเพื่อปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาในปีต่อไป

1.1.4 วิธีการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและท้องถิ่นจากการสัมภาษณ์ พบว่าผู้อำนวยการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานีเขต 1 ผู้อำนวยการโรงเรียนส่วนใหญ่มีการดำเนินงาน โดยการจัดประชุมครูทุกคนเพื่อปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและท้องถิ่นทุกปีการศึกษา ก่อนปิดภาคเรียนที่ 2 เช่น ผู้อำนวยการโรงเรียนปัตตานี 16 มีการสอบถามความต้องการของชุมชน และในขณะที่ผู้อำนวยการโรงเรียนปัตตานี 15 มีการประชุมชี้แจงครูในโรงเรียนเกี่ยวกับการปรับปรุงหลักสูตร แล้วนำข้อสรุปมาประชุมต่อคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ในการจัดทำหลักสูตรและปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรในปีการศึกษาต่อไปเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและสอดคล้องกับบริบทของสถานการณื

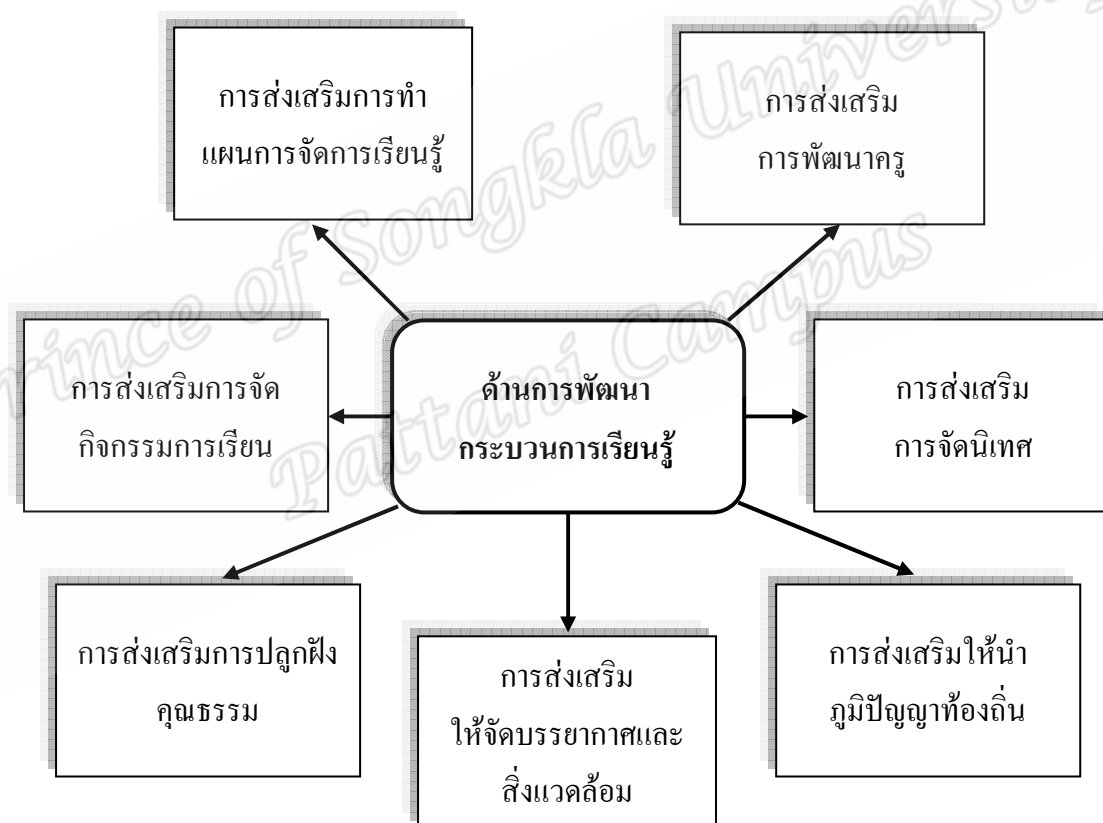
1.2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ เป็นกระบวนการส่งเสริมเพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ขึ้นถือเป็นประเด็นที่สำคัญยิ่ง ประการหนึ่งของการบริหารงานวิชาการทั้งนี้ผลจากการวิจัยพบว่า ผู้อำนวยการโรงเรียนมีการดำเนินงานในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย ดังต่อไปนี้

- 1) การส่งเสริมการทำแผนการจัดการเรียนรู้
- 2) การส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียน
- 3) การส่งเสริมการปลูกฝังคุณธรรม
- 4) การส่งเสริมให้จัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม
- 5) การส่งเสริมให้นำภูมิปัญญาท้องถิ่น
- 6) การส่งเสริมการจัดนิเทศและ
- 7) การส่งเสริมการพัฒนาครู

ดังภาพประกอบ 2 ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้คือ

ภาพประกอบ 2 การดำเนินงานการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

1.2.1 การส่งเสริมการทำแผนการจัดการเรียนรู้จากการสัมภาษณ์ พบว่า ผู้อำนวยการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานีเขต 1 ผู้อำนวยการโรงเรียนส่วนใหญ่มีการดำเนินงานโดยการกำหนดการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นการทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่นำมาใช้กับนักเรียนจริง มีการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการเป็นผู้ตรวจแผนการจัดการเรียนรู้ แล้วรายงานให้

ผู้อำนวยการโรงเรียนทราบเกี่ยวกับการส่งแผนการจัดการเรียนรู้ของครูว่าส่งตามวัน เวลา ตามที่กำหนดหรือไม่ แต่ผู้อำนวยการโรงเรียนปัตตานี 7 ได้มีการส่งเสริมโดยการจัดหาเอกสารและCD ให้ครูได้ศึกษาเพิ่มเติมเพื่อครูได้ศึกษาจากสื่อที่จัดหาให้ส่วนผู้อำนวยการโรงเรียนปัตตานี 2 ได้มีแนวทางในการกำหนดการส่งแผนการจัดการเรียนรู้โดยผู้อำนวยการเป็นผู้ตรวจเองแต่จะไม่ระบุวันให้ครูว่าเป็นวันไหนแต่ให้ส่งก่อนทำการเรียนการสอนก่อน 1 สัปดาห์

1.2.2 การส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน จากการสัมภาษณ์ พบว่าผู้อำนวยการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานีเขต 1 ผู้อำนวยการโรงเรียนทุกโรงเรียนมีการดำเนินการโดยส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยส่งเสริมกิจกรรมต่างๆ ในโรงเรียนเช่น กิจกรรมวันสำคัญ กิจกรรมเข้าร่วมชุมนุมต่างๆ ของโรงเรียน กิจกรรมระบบช่วยเหลือนักเรียน ศึกษาผู้เรียนเป็นรายบุคคล การเชิญวิทยากรมาให้ความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมที่นักเรียนสนใจ เช่น การเลี้ยงสัตว์ การปลูกผัก สวนเศรษฐกิจพอเพียง การทำปุ๋ยจุลินทรีย์ การทำข้าวเกรียบ การประดิษฐ์วัสดุจากท้องถิ่น ยกตัวอย่างเช่น ผู้อำนวยการโรงเรียนปัตตานี 8 ได้เชิญวิทยากรมาให้ความรู้กับกิจกรรมที่นักเรียนสนใจคือ การทำผ้าบาติกและการเลี้ยงปลาในโรงเรียนสอดคล้องกับผู้อำนวยการโรงเรียนปัตตานี 4 ได้เชิญวิทยากรมาให้ความรู้กับกิจกรรมที่นักเรียนสนใจคือการตัดไม้จากต้นข่อย การประดิษฐ์แจกันดอกไม้จากดอกไม้ เป็นต้น การจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อการสอน ICT การเข้าร่วม กิจกรรมแข่งขันกีฬาหรือวิชาการกับเขตพื้นที่ การศึกษาและองค์กรต่างๆ การเข้าร่วมแข่งขันกีฬากับชุมชน

1.2.3 การส่งเสริมการปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดี และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ จากการสัมภาษณ์ พบว่าผู้อำนวยการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานีเขต 1 ผู้อำนวยการโรงเรียนทุกโรงเรียน มีการดำเนินการโดยส่งเสริมการปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดี และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้กับนักเรียน โดยการจัด โครงการต่างๆ ให้กับนักเรียน เช่น โครงการเข้าค่ายคุณธรรม โครงการวินัยนักเรียน โครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรม การส่งเสริมการปฏิบัติศาสนกิจ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โครงการประชาธิปไตย โครงการคุณธรรมเด็กไทยสามัคคี โครงการของหายได้คืน รวมทั้งการสอนสอดแทรกทุกกลุ่มสาระและการสร้างจิตอาสาให้กับนักเรียนโดยการพัฒนาท้องถิ่นของนักเรียน เชิญผู้นำทางศาสนาอบรมคุณธรรมจริยธรรมทุกสัปดาห์ ยกตัวอย่างเช่น ผู้อำนวยการโรงเรียนปัตตานี 3 และผู้อำนวยการโรงเรียนปัตตานี 8 ได้มีการส่งเสริมการปฏิบัติศาสนกิจทุกวันศุกร์โดยมีวิทยากรอิสลามศึกษาให้ความรู้ในโรงเรียน

1.2.4 การส่งเสริมให้จัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อกระบวนการเรียนรู้ จากการสัมภาษณ์ พบว่าผู้อำนวยการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปัตตานีเขต 1 ผู้อำนวยการ โรงเรียนทุกโรงเรียนมีการดำเนินการ โดยการจัดภูมิทัศน์ที่เอื้อต่อการ เรียนรู้ของนักเรียน ยกตัวอย่างเช่นผู้อำนวยการ โรงเรียนปัตตานี 1 ได้มีแนวทางในการจัดภูมิทัศน์ โรงเรียน เช่น สวนสมุนไพร แปลงเศรษฐกิจพอเพียง เลี้ยงปลา ผู้อำนวยการ โรงเรียนปัตตานี 2 และ ผู้อำนวยการ โรงเรียนปัตตานี 5 ได้มีการจัดป้ายชื่อต้นไม้ จัดป้ายนิเทศต่างๆหน้าอาคารเรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนปัตตานี 4 มีห้องสมุด ICT ให้นักเรียนศึกษาค้นคว้า ส่วนโรงเรียนปัตตานี 8 มีพื้นที่ดินไม่เอื้อต่อการปลูกพืชจึงต้องมีการจัดแหล่งเรียนรู้บริเวณ โรงเรียน ในห้องเรียนมีมุมเรียนรู้ ต่างๆ ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน

1.2.5 การส่งเสริมให้นำภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือเครือข่ายผู้ปกครอง ชุมชน ท้องถิ่น มามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมและสอดคล้องในภาวะความไม่สงบจากการ สัมภาษณ์ พบว่าผู้อำนวยการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานีเขต 1 ผู้อำนวยการ โรงเรียนส่วนใหญ่มีแนวทางการส่งเสริมให้นำภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้มีส่วนร่วมในการ จัดการเรียนการสอน โดยการเชิญวิทยากรในท้องถิ่นมาให้ความรู้ จัดกิจกรรมชุมนุมเกี่ยวกับภูมิ ปัญญาท้องถิ่น การส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นที่นักเรียนสนใจ เช่น การเลี้ยงสัตว์ การปลูกผัก สวน เศรษฐกิจพอเพียง การทำปุ๋ยจุลินทรีย์ การทำข้าวเกรียบ การประดิษฐ์วัสดุจากท้องถิ่น เช่น การตัด ไม้จากต้นข่อย การประดิษฐ์แจกันดอกไม้จากดอกไม้ เป็นต้น แต่นักเรียนไม่สามารถออกไปศึกษาดู งานตามสภาพจริงในท้องถิ่น ได้เนื่องจากมีเหตุการณ์ความไม่สงบจึงทำให้มีการจัดการเรียนรู้เฉพาะ ในโรงเรียนเท่านั้น

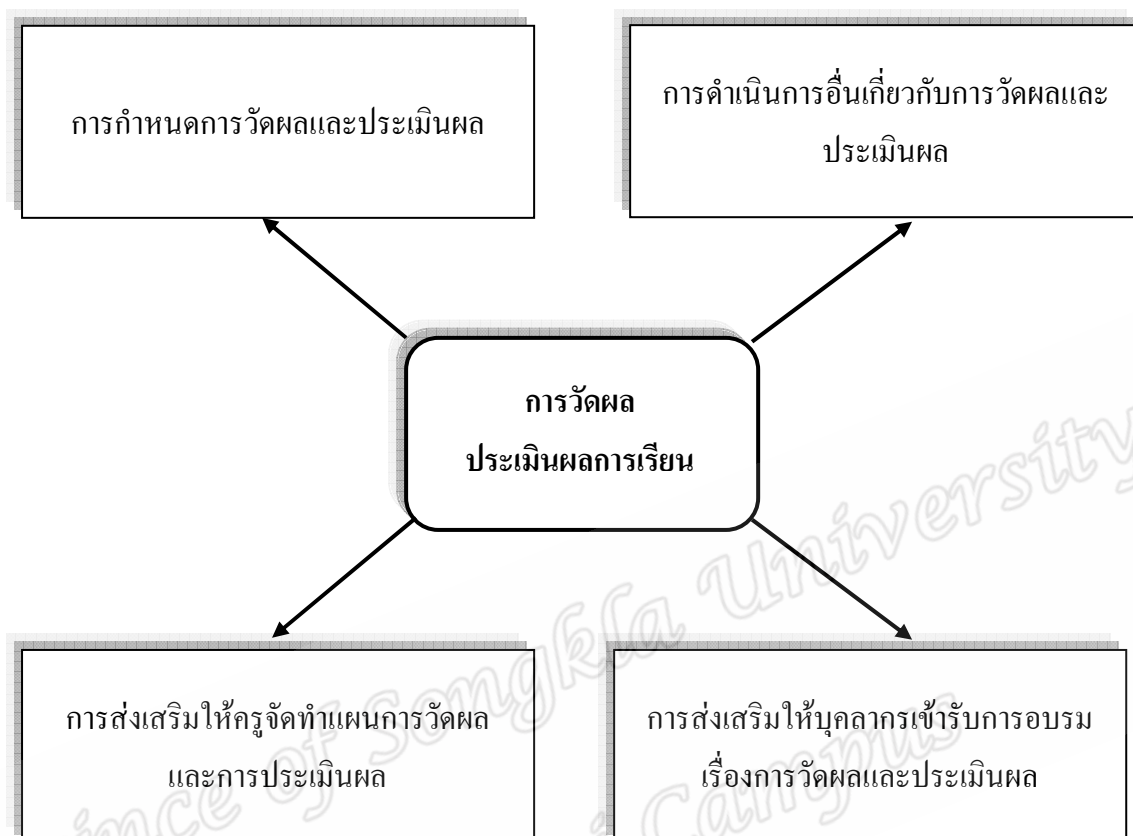
1.2.6 การส่งเสริมการจัดนิเทศการเรียนการสอน จากการสัมภาษณ์ พบว่า ผู้อำนวยการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานีเขต 1 ผู้อำนวยการ โรงเรียนส่วนใหญ่มีการดำเนินงานคือการจัดนิเทศการเรียนการสอน โดยการจัดตั้งคณะกรรมการ การนิเทศแต่ละสายชั้นจะประกอบด้วย หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้าสายชั้นและครูในสายชั้นร่วม เป็นคณะกรรมการการนิเทศการเรียนการสอนของครูแต่ละสายชั้น มีการนิเทศแบบกัลยาณมิตร เพื่อให้คำแนะนำและให้กำลังใจในการจัดการเรียนการสอน ผู้อำนวยการจะเข้าไปบ้างในบางครั้ง แต่ทุกครั้งที่มีการนิเทศจะมีการแจ้งให้ครูผู้ถูกนิเทศทราบล่วงหน้า บางโรงเรียนมีปฏิทินการนิเทศ แจกให้ครูทุกคน ได้รับทราบล่วงหน้า แล้วคณะกรรมการจะนำผลสรุปการนิเทศของครูในโรงเรียน รายงานให้ผู้อำนวยการได้รับทราบ ส่วนผู้อำนวยการ โรงเรียนปัตตานี 2 ผู้อำนวยการจะเข้าร่วม นิเทศการเรียนการสอนของครูด้วย

1.2.7 การส่งเสริมการพัฒนาครู จากการสัมภาษณ์ พบว่าผู้อำนวยการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานีเขต 1 ผู้อำนวยการโรงเรียนส่วนใหญ่มีการดำเนินการ โดยการส่งเสริมการพัฒนาครู เช่น การส่งครูเข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน การศึกษาคูงาน โรงเรียนต่างๆ ส่วนผู้อำนวยการ โรงเรียนปัตตานี 3 มีการดำเนินการ โดยการศึกษาจากเอกสาร Internet การใช้โทรทัศน์ทางไกลในการเรียนรู้ของนักเรียน และผู้อำนวยการโรงเรียนปัตตานี 4 มีการจัดสรรงบประมาณสำหรับการพัฒนาครูทั้งในหน่วยงานและหน่วยงานอื่นๆ

1.3.ด้านการวัดผลประเมินผลการเรียน

การวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ เป็นกระบวนการตรวจสอบผลการเรียนการสอนว่าเป็นไปตามจุดประสงค์ที่ได้กำหนดไว้หรือไม่ จากการสัมภาษณ์ พบว่าผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานีเขต 1 มีการดำเนินการเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลการเรียน ดังนี้ 1) การกำหนดการวัดผลและประเมินผล 2) การส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผลและการประเมินผล 3) การส่งเสริมให้บุคลากรเข้ารับการอบรมเรื่องการวัดผลและประเมินผลและ 4) การดำเนินการอื่นๆ เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล ดังภาพประกอบ 3 โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ภาพประกอบ 3 การดำเนินด้านการวัดผลประเมินผลการเรียน

1.3.1 การกำหนดวิธีการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับ ภาวะความไม่สงบ จากการสัมภาษณ์ พบว่าผู้อำนวยการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปัตตานีเขต 1 เกี่ยวกับการดำเนินด้านการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษาให้ สอดคล้องกับภาวะความไม่สงบ ผู้อำนวยการ โรงเรียนส่วนใหญ่มีการวัดผลประเมินผลตามสภาพ จริง เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ วัดผลโดยยึดหลักสูตร มีการวัดผลก่อนเรียน-หลังเรียนถ้าไม่มีเหตุการณ์ ใดๆเกิดขึ้นก็จะมีประเมินผล โดยฝ่ายวัดผลประเมินผลจะเป็นผู้กำหนดปฏิทินการวัดผล ประเมินผลของโรงเรียน ถ้ามีเหตุการณ์ความไม่สงบเกิดขึ้นก็จะแก้ปัญหาโดยการเลื่อนวันในการ วัดผลประเมินผล จากการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการ โรงเรียน 3 ให้สัมภาษณ์ว่าถ้าการวัดผลประเมินผล ของนักเรียนไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดทางโรงเรียนจะมีการสอนซ่อมเสริมแล้วมีการวัดผล ประเมินผลใหม่ให้กับนักเรียนเพื่อให้ นักเรียนทุกคนในโรงเรียนได้ผ่านเกณฑ์ตามมาตรฐานของ โรงเรียนที่กำหนดไว้

1.3.2 การส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผลและการประเมินผลให้สอดคล้องกับ ภาวะความไม่สงบ จากการสัมภาษณ์ พบว่าผู้อำนวยการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาปี่ดตานิเขต 1 เกี่ยวกับการดำเนินการส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผลและการประเมินผลให้สอดคล้องกับภาวะความไม่สงบ โดยผู้อำนวยการโรงเรียนส่วนใหญ่มีการส่งเสริมครู เช่น การจัดครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผล เน้นการประเมินตามสภาพจริง ให้ครูมีการวัดผลประเมินผลทุกครั้งที่เรียนจบบทเรียน จากการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการโรงเรียน 2 ให้สัมภาษณ์ว่า “เหตุการณ์ในสามจังหวัดนี้ไม่แน่นอน เนื่องจากความไม่สงบยังไม่หยุดเวลาที่โรงเรียนได้กำหนดอาจไม่แน่นอนเพราะอาจมีเหตุการณ์อื่นมาเกี่ยวข้องซึ่งจะส่งผลกระทบต่อเวลาที่กำหนดในการวัดผลประเมินผลได้” การส่งเสริมให้ครูจัดทำวิธีการวัดผลประเมินผลแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยมีการวัดผลก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน โรงเรียนส่วนใหญ่การจัดทำคู่มือการประเมินผลของโรงเรียนแจกให้ครูได้ศึกษาและปฏิบัติตามที่ได้ร่วมกันกำหนดในหลักสูตรสถานศึกษา

1.3.3 การส่งเสริมให้บุคลากรเข้ารับการอบรมเรื่องการวัดผลและประเมินผลให้สอดคล้องในภาวะความไม่สงบ จากการสัมภาษณ์ พบว่าผู้อำนวยการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปี่ดตานิเขต 1 เกี่ยวกับการดำเนินการส่งเสริมให้บุคลากรเข้ารับการอบรมเรื่องการวัดผลและประเมินผล ผู้อำนวยการโรงเรียนส่วนใหญ่มีการจัดครูเข้ารับการอบรมเรื่องการวัดผลประเมินผล การพาครูไปศึกษาดูงานโรงเรียนที่มีคุณภาพด้านจัดการเรียนการสอนให้ครูศึกษาเอกสารต่างๆ เกี่ยวกับการวัดผลประเมินผล ส่วนผู้อำนวยการโรงเรียน 14 มีการส่งเฉพาะหัวหน้าฝ่ายวัดผลประเมินผลหรือหัวหน้าฝ่ายวิชาการเข้ารับการอบรมเพราะจำนวนครูในโรงเรียนมีน้อย แล้วยนำผลการอบรมของหัวหน้าฝ่ายวัดผลประเมินผลมาขยายผลการอบรมในโรงเรียนได้รับทราบ

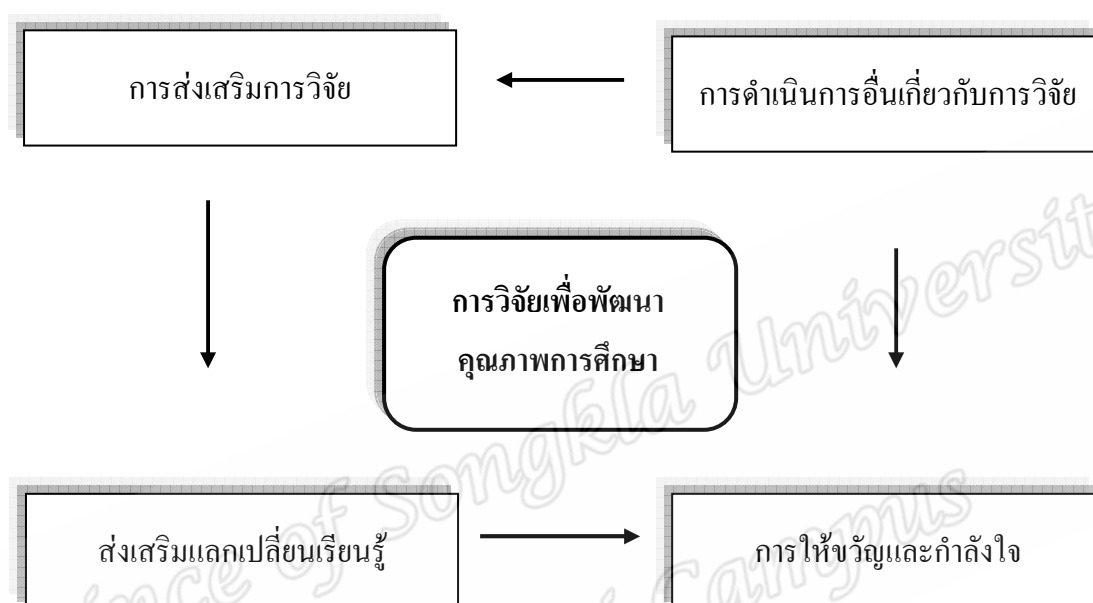
1.3.4 การดำเนินการอื่นเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลในภาวะความไม่สงบ จากการสัมภาษณ์ พบว่าผู้อำนวยการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปี่ดตานิเขต 1 เกี่ยวกับการดำเนินการอื่นเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล ผู้อำนวยการโรงเรียนส่วนใหญ่ไม่มีการดำเนินการอื่นเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล มีผู้อำนวยการโรงเรียน 7 ที่ให้ครูศึกษาการวัดผลประเมินผลจาก Internet และผู้อำนวยการให้ความรู้เพิ่มเติมส่วนผู้อำนวยการโรงเรียน 10 จัดหาเอกสารหรือหนังสือเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลให้ครูศึกษาเพิ่มเติม

1.4 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย การจัดการและพัฒนาคุณภาพงานวิชาการในภาพรวมของสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครู ศึกษาวิเคราะห์วิจัย เพื่อ

พัฒนาการเรียนรู้ให้แก่แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ ซึ่งมีการดำเนินการในการปฏิบัติคือ 1) การส่งเสริมการวิจัย 2) ส่งเสริมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 3) การให้ขวัญและกำลังใจ 4) การดำเนินการอื่นเกี่ยวกับการวิจัย ดังภาพประกอบ 4 โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ภาพประกอบ 4 การดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

1.4.1 การส่งเสริมการวิจัยเพื่อการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการ ในภาวะความไม่สงบ จากการสัมภาษณ์ พบว่าผู้อำนวยการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานีเขต 1 เกี่ยวกับแนวทางในการส่งเสริมการวิจัยเพื่อการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการ ผู้อำนวยการโรงเรียนส่วนใหญ่มีการจัดครูเข้ารับการอบรม สัมมนา การศึกษาดูงานตาม โรงเรียนต่างๆ เชิญวิทยากรมาให้ความรู้แก่ครูในโรงเรียน ให้ครูศึกษาด้วยตัวเอง จากเอกสารต่างๆ เกี่ยวกับการวิจัย ผู้อำนวยการจะช่วยเหลือและให้คำแนะนำครูในการทำวิจัยเพื่อการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการ

1.4.2 การส่งเสริมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการเผยแพร่ผลงานการวิจัย ในภาวะความไม่สงบ จากการสัมภาษณ์ พบว่าผู้อำนวยการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานีเขต 1 เกี่ยวกับการดำเนินการส่งเสริมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การเผยแพร่ผลงานการวิจัย โดยผู้อำนวยการโรงเรียนส่วนใหญ่จะจะให้ครูเข้ารับการอบรม สัมมนา ศึกษาดูงานในโรงเรียนต่างๆ ผู้อำนวยการส่งเสริมให้กำลังใจครูโดยการให้รางวัล การเชิญประชุมครูในโรงเรียน เพื่อเสนอผลงานวิจัยของครู การประชาสัมพันธ์ในที่ประชุมเกี่ยวกับการทำงานวิจัย ยกตัวอย่างเช่น

ผู้อำนวยการโรงเรียน 10 มีการจัดนิทรรศการความรู้ภายในโรงเรียน ระดับศูนย์เครือข่ายและระดับเขตพื้นที่ ส่วนผู้อำนวยการโรงเรียน 16 ส่งเสริมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การเผยแพร่ผลงานการวิจัย โดยการส่งงานวิจัยให้โรงเรียนใกล้เคียงได้ศึกษา

1.4.3 การให้ขวัญและกำลังใจแก่ครูผู้ทำการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา จากการสัมภาษณ์ พบว่าผู้อำนวยการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานีเขต 1 เกี่ยวกับการให้ขวัญและกำลังใจแก่ครูผู้ทำการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ผู้อำนวยการส่วนใหญ่ให้กำลังใจครูโดยการให้รางวัล ช่วยเหลือดูแลการจัดทำงานวิจัย ให้ข้อเสนอแนะแก่ครู ส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ส่วนผู้อำนวยการโรงเรียน 10 และผู้อำนวยการโรงเรียน 14 มีการหางบประมาณในการทำวิจัยเพื่อการเผยแพร่ และการพิจารณาการเลื่อนขั้นเงินเดือนให้แก่ครูที่ทำการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน การเสนอชื่อครูดีเด่นในโรงเรียน

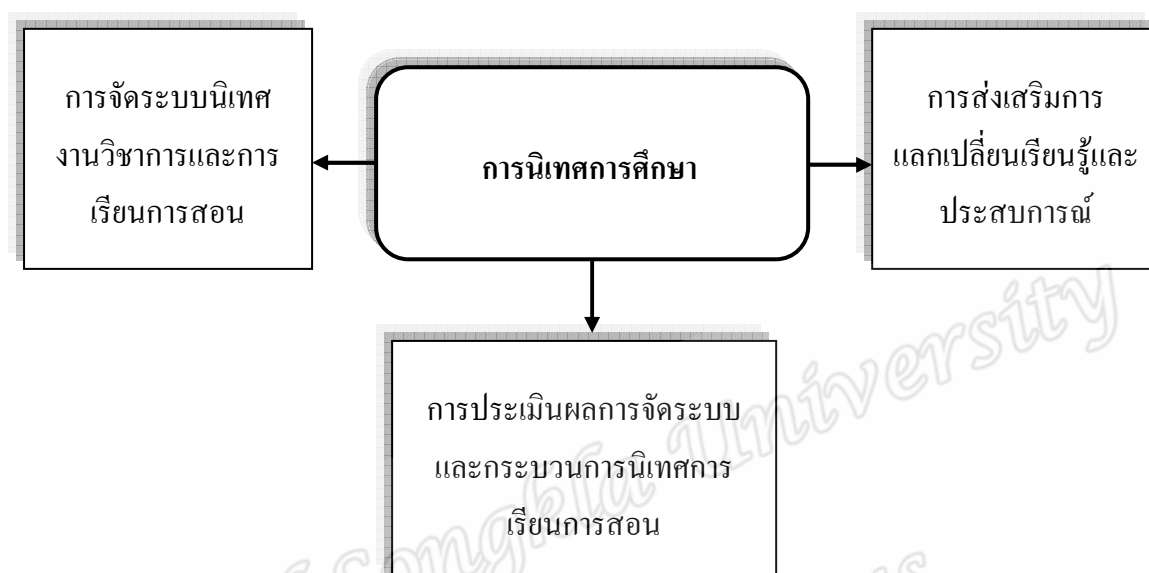
1.4.4 การดำเนินการอื่นเกี่ยวกับการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในภาวะความไม่สงบจากการสัมภาษณ์ พบว่าผู้อำนวยการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานีเขต 1 เกี่ยวกับแนวทางการดำเนินการอื่นในการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนส่วนใหญ่มีการจัดครูเข้าอบรมกับศูนย์เครือข่าย ผู้อำนวยการโรงเรียน 7 และผู้อำนวยการโรงเรียน 10 มีการจัดเอกสารต่างๆเกี่ยวกับการวิจัยให้ครูศึกษาทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และให้ครูศึกษาด้วยตนเองจาก Internet ผู้อำนวยการโรงเรียน 11 มีการเชิญครูผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยมาให้ความรู้แก่ครูในโรงเรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน 16 มีการเข้าร่วมโครงการวิจัยจากองค์กรอื่น เช่น มูลนิธิสุขแก้ว-แก้วแดง ผู้อำนวยการโรงเรียน 14 มีการดึงชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

1.5.การนิเทศการศึกษา

การนิเทศการศึกษาซึ่งเป็นการจัดระบบการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา การดำเนินงานวิชาการและการเรียนการสอนในรูปแบบที่หลากหลายและเหมาะสมกับสถานศึกษา ประเมินผลการจัดระบบและกระบวนการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษา ติดตามประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนของสถานบันการศึกษา การแลกเปลี่ยนความรู้ และประสบการณ์ การจัดระบบนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษาอื่น หรือเครือข่ายการนิเทศการศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษาจากการสัมภาษณ์การดำเนินการนิเทศการศึกษาประกอบด้วย 1) การจัดระบบนิเทศงานวิชาการและการ

เรียนการสอน 2) การประเมินผลการจัดระบบ และกระบวนการนิเทศการเรียนการสอน 3) การส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์ดังภาพประกอบ 5 โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ภาพประกอบ 5 การนิเทศการศึกษา

1.5.1 การจัดระบบนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา จากการสัมภาษณ์ พบว่าผู้อำนวยการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานีเขต 1 เกี่ยวกับการดำเนินการจัดระบบนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา ผู้อำนวยการโรงเรียนส่วนใหญ่มีการจัดตั้งคณะกรรมการการนิเทศ มีการกำหนดปฏิทินการนิเทศและมีแบบฟอร์มการนิเทศอย่างเป็นระบบเพื่อปรับปรุง พัฒนาหรือแก้ไขการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน แล้วคณะกรรมการการนิเทศจะสรุปผลการนิเทศของครูแต่ละคน รายงานให้ผู้อำนวยการโรงเรียนทราบผลการนิเทศของครู

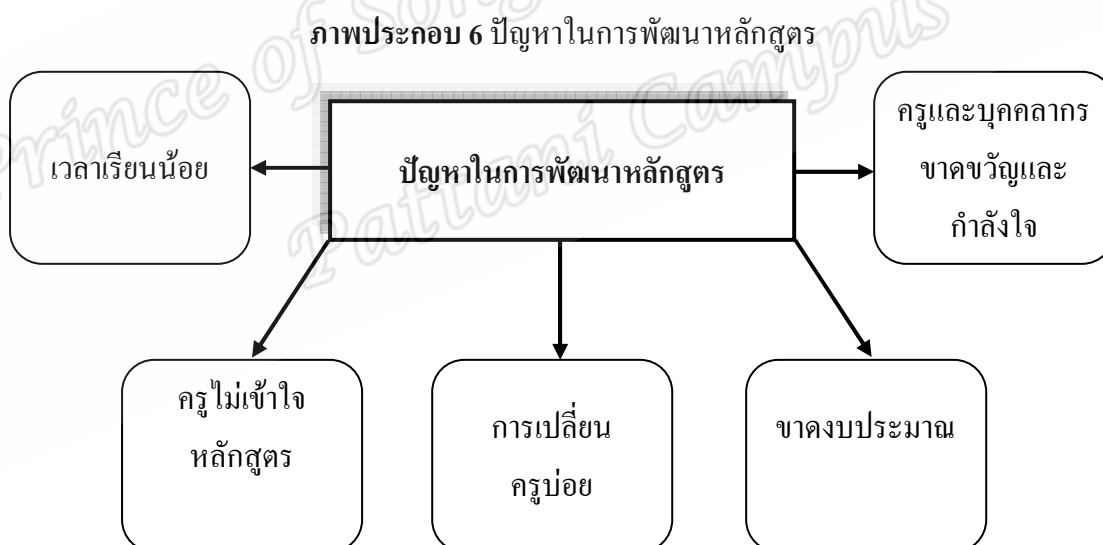
1.5.2 การประเมินผลการจัดระบบ และกระบวนการนิเทศการเรียนการสอนในสถานศึกษา จากการสัมภาษณ์ พบว่าผู้อำนวยการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานีเขต 1 เกี่ยวกับการดำเนินการประเมินผลการจัดระบบ และกระบวนการนิเทศการเรียนการสอนผู้อำนวยการโรงเรียนส่วนใหญ่มีรูปแบบบันทึกการประเมินผลการนิเทศที่ชัดเจน เพื่อนำผลการนิเทศมาพูดคุยเพื่อพัฒนา ปรับปรุง การเรียนการสอน แล้วคณะกรรมการการนิเทศจะสรุปผลการนิเทศของครูแต่ละคนรายงานให้ผู้อำนวยการโรงเรียนทราบ

1.5.3 การส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์จากจัดระบบนิเทศภายในสถานศึกษากับสถานศึกษาอื่นจากการสัมภาษณ์ พบว่าผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานีเขต 1 เกี่ยวกับการดำเนินการส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์จากจัดระบบนิเทศภายในสถานศึกษากับสถานศึกษาอื่น ผู้อำนวยการโรงเรียนส่วนใหญ่มีการส่งเสริมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์โดยการประชุมประชาสัมพันธ์ด้านการเรียนการสอนครูที่สอนดี พุดคุย แนะนำให้แก่ครู มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในโรงเรียนและโรงเรียนใกล้เคียง

2.ปัญหาการบริหารงานวิชาการ

2.1 ปัญหาในการพัฒนาหลักสูตรในภาวะความไม่สงบ

ผลจากการสัมภาษณ์พบว่าปัญหาในการพัฒนาหลักสูตรในภาวะความไม่สงบ โดยจำแนกปัญหาตามลำดับคือ 1) เวลาเรียนน้อย 2) ครูไม่เข้าใจหลักสูตร 3) การเปลี่ยนครูบ่อย 4) ขาดงบประมาณ 5) ครูและบุคลากรขาดขวัญและกำลังใจ ดังภาพประกอบ 6 ซึ่งมีรายละเอียดแต่ละประเด็นดังต่อไปนี้

2.1.1 ปัญหาเรื่องเวลาเรียนน้อย ผู้อำนวยการส่วนใหญ่ให้สัมภาษณ์ว่าปัญหาด้านเวลาเรียนน้อย เนื่องจากมีวันหยุดมากเช่น วันฮารีรายอ น้ำท่วม วันสำคัญของไทย หยุดเนื่องจากเหตุการณ์ความไม่สงบ ตัวอย่างเช่นผู้อำนวยการโรงเรียนปัตตานี 2 ให้สัมภาษณ์ว่า เมื่อเปิดเรียนเวลาเรียนก็น้อยครูต้องเร่งสอนให้ทันกับกำหนดการสอนที่วางไว้ ส่งผลให้ผู้เรียนได้มีการฝึกปฏิบัติในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ น้อย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก็จะไม่ดีเท่าที่ควร ส่วนผู้อำนวยการโรงเรียนปัตตานี 13 ให้สัมภาษณ์ว่าครูต้องไป-กลับตามเวลาที่ทหารมารับมาส่ง จึง

ไม่ได้มีการสอนซ่อมเสริมให้กับนักเรียน การเรียนการสอนจบหลักสูตร แต่นักเรียนไม่เข้าใจในแต่ ละเรื่องที่เรียนอย่างชัดเจน เวลาในการสอนซ่อมเสริมมีน้อย จากปัญหาดังกล่าวจะเห็นได้ว่าจะ ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างยิ่ง

2.1.2 ปัญหาเรื่องครูไม่เข้าใจหลักสูตร ผู้อำนวยการโรงเรียนปิตตานี 1 ให้ สัมภาษณ์ว่า ครูสอนหนังสือโดยยึดหนังสือไม่ยึดหลักสูตรของโรงเรียนที่กำหนดไว้ บางครั้งมีการ จัดทำแผนการเรียนรู้แต่ก็สอนไม่ตรงกับแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้วางไว้ หรือกำหนดการสอนที่ จัดขึ้น สอนแค่จบหนังสือก็เพียงพอแล้ว จึงส่งผลให้การวัดผลประเมินผลไม่ตรงกับหลักสูตรที่วาง ไว้ สิ่งที่มาคือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้ไม่ตรงตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ผู้อำนวยการ โรงเรียนปิตตานี 7 ให้สัมภาษณ์ว่าในการวัดผลประเมินผลระดับชาตินั้น จะยึดหลักสูตร แกนกลางเป็นเกณฑ์ในการออกข้อสอบ จึงส่งผลให้นักเรียนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้มี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ต่ำนั่นเอง

2.1.3 ปัญหาการเปลี่ยนครูบ่อย ผู้อำนวยการโรงเรียนปิตตานี 9 ให้สัมภาษณ์ว่า ครู ที่โรงเรียนตอนนี้มีน้อยไม่เพียงพอต่อความต้องการของโรงเรียนเพราะครูต้องย้ายไปสอนในที่ ที่ปลอดภัยกว่าส่งผลให้ครูที่เหลือต้องรับภาระงานมากขึ้นกว่าเดิม ต้องรับผิดชอบนักเรียนมากขึ้น และครูผู้สอนมีน้อยทำให้ครูต้องสอนเกือบทุกวิชา ครูสอนไม่ตรงเอก ครูไม่เข้าใจวิชาที่สอน แต่มี ความจำเป็นต้องสอนเพราะขาดครู สิ่งเหล่านี้ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนของครูเป็นอย่างยิ่ง และท้ายที่สุดทำให้นักเรียนไม่ได้เรียนตรงตามจุดประสงค์หรือเป้าหมายของโรงเรียนที่ได้กำหนด หลักสูตรขึ้นเพราะเรียนโดยครูที่มีความรู้ไม่ตรงเอก ซึ่งจะส่งผลโดยตรงกับการเรียนการสอนของ นักเรียน

2.1.4 ปัญหาการขาดงบประมาณ ผู้อำนวยการโรงเรียนปิตตานี 6 ให้สัมภาษณ์ว่า ในการทำกิจกรรมต่างๆ ในโรงเรียนทุกๆ เรื่องต้องมีงบประมาณเป็นตัวช่วยในการขับเคลื่อนของ องค์กร แต่การจัดสรรงบประมาณของรัฐบาลนั้นคิดตามรายหัวของนักเรียนที่เรียนในโรงเรียน โรงเรียนใดที่มีนักเรียนน้อยก็จะจัดสรรงบประมาณมาน้อย ซึ่งรัฐบาลไม่ได้พิจารณาบริบทของ โรงเรียนว่าโรงเรียนต้องการงบประมาณมาพัฒนาบุคลากรในโรงเรียน นักเรียนในโรงเรียน หรือ สถานศึกษาอย่างไรบ้าง ยกตัวอย่าง เช่น งบประมาณการส่งครูในโรงเรียนเข้ารับการอบรม เรื่องการ จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งถ้าไปเพียงหนึ่งคนก็จะรู้แค่หนึ่งคนเมื่อขยายผลแล้วคนอื่นๆ ก็ไม่ เข้าใจอย่างแท้จริง ในการจัดทำหลักสูตรจึงส่งผลให้ครูสอนไม่ตรงกับหลักสูตรของสถานศึกษา

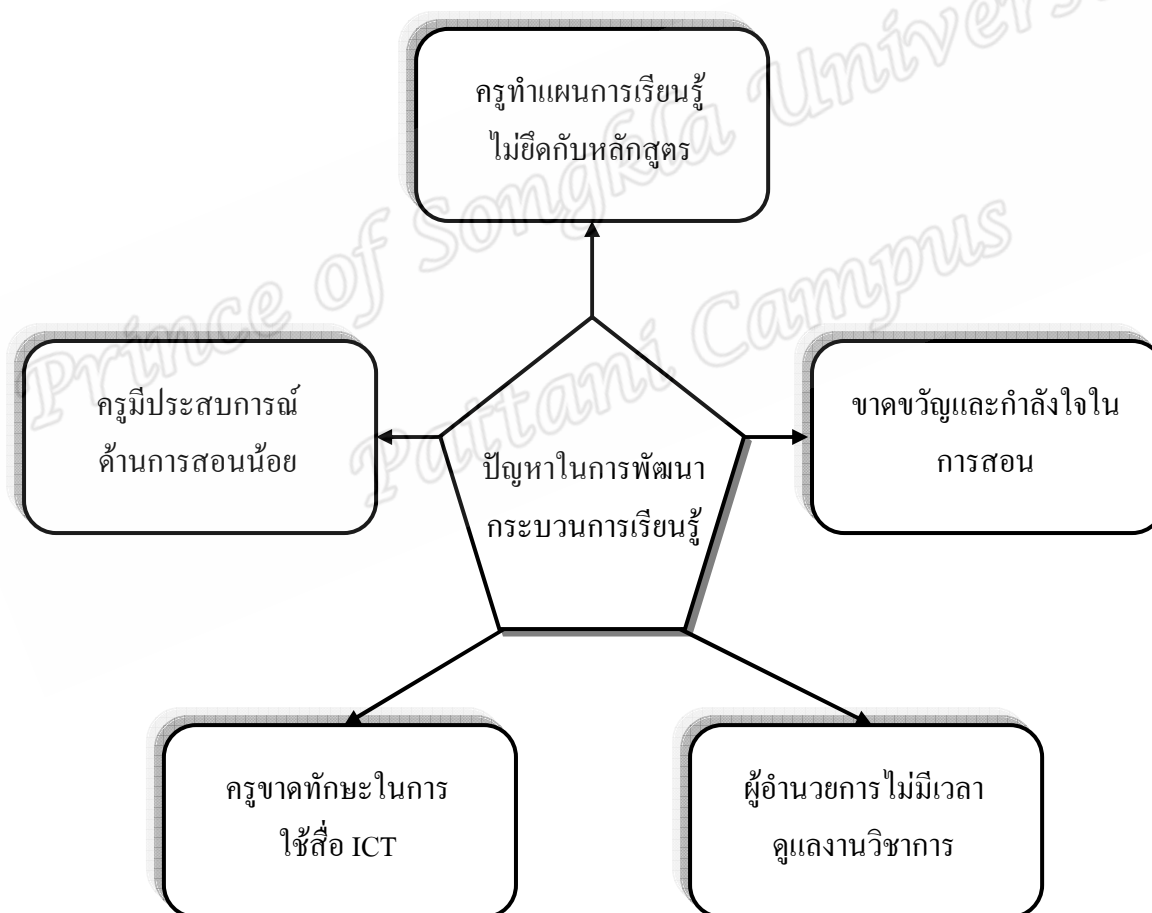
2.1.5 ปัญหาครูและบุคลากรขาดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานเนื่องจากภาวะ ความไม่สงบของสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ยังไม่เบาบางลง แต่กลับเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ เหตุการณ์ ดังกล่าวนี้สร้างให้เกิดความหวาดกลัวและส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการทำงานของครู

ผู้อำนวยการ รวมทั้งผู้ปกครองในองค์กรอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน โดยเฉพาะสถานศึกษาซึ่งได้รับผลกระทบต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอนโดยตรงในด้านคุณภาพการศึกษา

2.2 ปัญหาในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของครูในภาวะความไม่สงบ

ผลจากการวิจัยพบว่าผู้อำนวยการโรงเรียนในภาวะความไม่สงบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานีเขต 1 มีปัญหาในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของครูในภาวะความไม่สงบโดยจำแนกเป็น 1) ครูทำแผนการเรียนรู้ไม่ยึดกับหลักสูตร 2) ครูมีประสบการณ์ด้านการสอนน้อย 3) ครูขาดทักษะในการใช้สื่อ ICT 4) ผู้อำนวยการไม่มีเวลาดูแลงานวิชาการ 5) ขาดขวัญและกำลังใจในการสอน ดังภาพประกอบ 7 ซึ่งมีรายละเอียดแต่ละประเด็นดังต่อไปนี้

ภาพประกอบ 7 ปัญหาในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของครูในภาวะความไม่สงบ

2.2.1 ครูทำแผนการเรียนรู้โดยไม่ยึดหลักสูตร ครูส่วนใหญ่สอนเฉพาะเรื่องที่มีในหนังสือไม่ได้ดูว่าหลักสูตรสถานศึกษาที่จัดทำขึ้นนั้นมีอะไรบ้าง เมื่อวัดผลการเรียนระดับประเทศ ข้อสอบจะเป็นแนวข้อสอบที่ยึดหลักสูตรเป็นเกณฑ์จึงทำให้นักเรียนทำข้อสอบได้น้อย

ผู้อำนวยการโรงเรียน 4 ให้สัมภาษณ์ว่า โดยเฉพาะการเรียนวิชาภาษาไทย นักเรียนจะบกร่องเรื่องการอ่าน การเขียนมากเนื่องด้วยนักเรียนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ต้องเรียนมาก เน้นวิชาศาสนา ซึ่งต่างจากจังหวัดอื่นที่ไม่ต้องเรียนเพิ่มเติม จึงทำให้นักเรียนส่วนหนึ่งมีปัญหาด้านการเขียน การอ่านภาษาไทย ส่งผลต่อเนื่องมายังวิชาต่างๆ ด้วยจึงทำให้นักเรียนมีผลการสอบที่ต่ำกว่าจังหวัดอื่นๆ

2.2.2 ครูมีประสบการณ์ด้านการสอนน้อย ทำให้จัดการเรียนการสอนไม่ดีเท่าที่ควร ผู้อำนวยการโรงเรียน 2 ให้สัมภาษณ์ว่า ครูที่มีประสบการณ์ด้านการสอนน้อย จะส่งผลโดยตรงต่อการเรียนการสอน เช่น เทคนิคในการจัดการเรียนการสอนที่ให้นักเรียนสนุกกับการเรียนรู้ เทคนิคการจำง่ายๆ การเรียนปนเล่น ซึ่งเป็นสิ่งที่นักเรียนชอบแต่ครูที่มีประสบการณ์ด้านการสอนน้อย จะไม่สามารถใช้ทักษะต่างๆเหล่านี้ได้รวมทั้งไม่สามารถรู้ได้ว่าเด็กวัยต่างๆ นั้นมีความต้องการอะไรบ้าง ครูสอนเฉพาะความต้องการของตนเอง ทำให้นักเรียนเบื่อ ไม่อยากเรียน ไม่ชอบในวิชาที่ไม่สนุกส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำหรือบางครั้งการสอนของครูบกร่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งครูขาดการเตรียมการสอนก่อนล่วงหน้าจะส่งผลต่อการเรียนของนักเรียนอย่างเห็นได้ชัดเจนในการทำกิจกรรมของนักเรียน

2.2.3 ครูขาดทักษะในการใช้สื่อ ICT ที่ทันสมัย ขาดแคลนสื่อการสอนที่ทันสมัย สื่อเทคโนโลยีมีไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักเรียน ประสบการณ์ด้านการสอนน้อยในการใช้สื่อที่หลากหลาย ผู้อำนวยการโรงเรียน 11 ให้สัมภาษณ์ว่า งบประมาณเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการทำกิจกรรมต่างๆ ในโรงเรียน เช่น การทำโครงการต่างๆ การสั่งซื้อสื่อการเรียนการสอนต่างๆ ในโรงเรียนเพราะจะทำให้ให้นักเรียนได้เรียนรู้สิ่งใหม่ๆ มีความคิดเห็นใหม่ๆ ในสื่อต่างๆ ที่เรียนรู้ในมุมที่ต่างๆ กันทำให้นักเรียนเรียนรู้ได้อย่างสนุกสนานและได้แสดงความคิดเห็นของนักเรียนได้หลากหลายความคิด ดังนั้นการใช้สื่อการสอนที่ทันสมัยจะส่งผลต่อการเรียนการสอนของนักเรียนให้ได้ผลดีอย่างแน่นอน

2.2.4 ผู้อำนวยการโรงเรียนไม่มีเวลาดูแลงานวิชาการได้เต็มที่ ส่งผลต่อกระทบต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเป็นอย่างยิ่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน 6 ให้สัมภาษณ์ว่า ผู้อำนวยการมีงานต้องรับผิดชอบมากมายในโรงเรียน มีงานทั้ง 4 ฝ่ายงาน ครุมน้อย งานทุกอย่างในโรงเรียนผู้อำนวยการต้องพยายามดูแลให้ทั่วถึง รวมทั้งผู้อำนวยการต้องมีการประชุมกับหน่วยงานต้นสังกัด การประชุมกับหน่วยงานอื่นก็มีมาก ทำให้อำนาจการไม่ค่อยมีเวลาในการดูแลงานวิชาการอย่างเต็มที่

2.2.5 ขาดขวัญและกำลังใจในการสอนของครูและการบริหารงานของผู้อำนวยการโรงเรียนเพราะต้องคอยระวัง ดูแลตัวเองและนักเรียนใน โรงเรียนอยู่เสมอเพราะเหตุการณ์ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ยังคงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการทำร้ายครู ทำร้ายผู้อำนวยการโรงเรียน การทำลายสถานศึกษาต่างๆ ซึ่งสิ่งต่างๆ เหล่านี้ส่งผลกระทบต่อทางด้านทรัพย์สิน ชีวิต โดยเฉพาะสภาพจิตใจ ของผู้ที่ได้รับผลกระทบในเหตุการณ์เป็นอย่างยิ่ง

2.3 ปัญหาเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลในภาวะความไม่สงบ

จากการสัมภาษณ์พบว่าผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาการประถมศึกษาปัตตานีเขต 1 เกี่ยวกับปัญหาการวัดผลและประเมินผลในภาวะความไม่สงบได้คือ 1) ครูไม่เข้าใจและขาดความรู้ในการสร้างเครื่องมือวัดผล 2) เวลาในการทำกิจกรรมต่างๆ ในสถานศึกษามีอย่างจำกัด 3) ผู้ปกครองไม่เห็นความสำคัญของการเรียน ดังภาพประกอบ 8 โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ภาพประกอบ 8 ปัญหาเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลในภาวะความไม่สงบ

2.3.1 ครูไม่เข้าใจและขาดความรู้ในการสร้างเครื่องมือวัดผลประเมินผล

ผู้อำนวยการ โรงเรียนส่วนใหญ่ให้สัมภาษณ์ว่า ครูส่วนใหญ่ไม่เข้าใจและขาดความรู้ในการสร้างเครื่องมือวัดผลประเมินผล เช่น การวัดผลประเมินผลที่หลากหลาย แต่ครูมักจะเน้นการทดสอบข้อเขียนเท่านั้น ทำให้ผลการวัดไม่ได้ตามสภาพจริง การวัดผลประเมินผลไม่ตรงตามหลักสูตรสถานศึกษากำหนด ส่งผลให้การสอบ NT,O-NET ได้คะแนนน้อยเพราะ เป็นข้อสอบส่วนกลางใช้หลักสูตรแกนกลางเป็นเกณฑ์

2.3.2 เวลาในการทำกิจกรรมต่างๆ ในสถานศึกษามีอย่างจำกัด เช่น การไป-กลับ

โรงเรียนของครู การทำกิจกรรมการเรียนการสอนในโรงเรียนมีเวลาน้อย เมื่อถึงเวลาต้องรีบกลับบ้านตามเวลาที่มีทหารมารับ ผู้อำนวยการ โรงเรียน 13 ให้สัมภาษณ์ว่า การเรียนการสอนซ่อมเสริมก็มีน้อย การเรียนนอกเหนือจากการเรียนการสอนในห้องก็ไม่มี เมื่อเทียบกับนักเรียนจังหวัดอื่นๆ เขาไม่มีภัยอันน่ากลัวเหมือนสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ การเรียนการสอนก็สอนได้เต็มที่ สามารถศึกษาจากที่อื่นๆ ได้อย่างเต็มที่ ทุกที่ ทุกเวลาที่นักเรียนจะไปศึกษารวมทั้งผู้ปกครองก็ส่งเสริมให้นักเรียนได้รับการฝึก การเรียนรู้อย่างเต็มที่สิ่งต่างๆ เหล่านี้จะเป็นการฝึกฝน และการเพิ่มเติมการเรียนการสอนจากในห้องเรียน จะส่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเป็นอย่างมาก

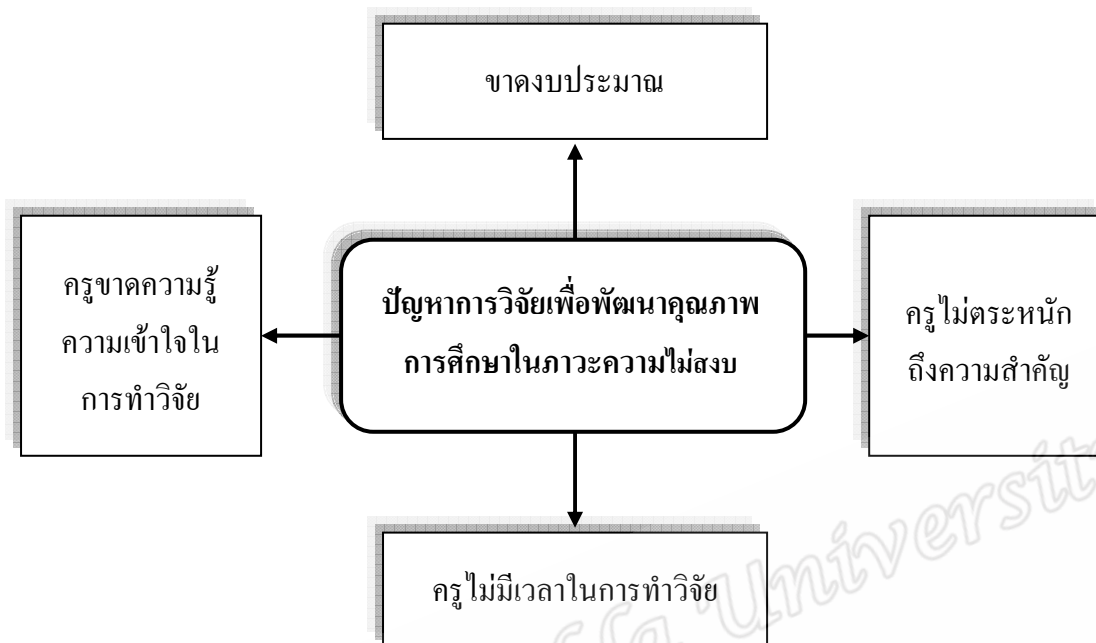
2.3.3 ผู้ปกครองไม่เห็นความสำคัญของการเรียน เห็นว่าการส่งนักเรียนมาเรียน

เป็นไปตามหน้าที่เท่านั้น ผู้ปกครองมีการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมีน้อย เช่น ไม่ดูแลนักเรียนเรื่องการส่งงาน ไม่ส่งการบ้าน การมาโรงเรียนของนักเรียน ผู้ปกครองบางคนก็ไม่ค่อยใส่ใจให้นักเรียนมาเรียนหนังสือแต่จะมุ่งเน้นให้นักเรียนเรียนศาสนามากกว่าการเรียนในโรงเรียนเท่านั้น

2.4 ปัญหาการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในภาวะความไม่สงบ

จากการสัมภาษณ์พบว่าผู้อำนวยการ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปัตตานีเขต 1 เกี่ยวกับปัญหาการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในภาวะความไม่สงบคือ 1) ขาดความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัย 2) ครูไม่มีเวลาในการทำวิจัย 3) ครูไม่ตระหนักถึงความสำคัญ 4) ขาดงบประมาณ ดังภาพประกอบ 9 โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ภาพประกอบ 9 ปัญหาการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในภาวะความไม่สงบ

2.4.1 ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัย ผู้อำนวยการโรงเรียนส่วนใหญ่มีปัญหารื่องครูขาดความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัย ยกตัวอย่างเช่น ผู้อำนวยการโรงเรียน 1 ผู้อำนวยการโรงเรียน 5 และผู้อำนวยการโรงเรียน 9 เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก ครูที่มีประสบการณ์ทำงานน้อยจะทำวิจัยในชั้นเรียนไม่เป็น ครูไม่รู้ว่าจะเริ่มต้นอย่างไรและมีวิธีการทำอย่างไร ตัวอย่างการทำวิจัยแล้วก็ยังไม่เข้าใจ การสร้างนวัตกรรมด้านการสอนก็ไม่ค่อยชำนาญ ครูบางส่วนไม่ได้รับการอบรมเรื่องการทำวิจัย การทำวิจัยจึงยากแก่การทำวิจัย

2.4.2 ครูไม่มีเวลาในการทำวิจัย ผู้อำนวยการโรงเรียนทุกโรงเรียนให้สัมภาษณ์ว่าครูไม่มีเวลาในการทำวิจัย เพราะการทำวิจัยต้องใช้เวลา และทำในเวลาเรียน ทำนอกเวลาไม่ได้ เพราะในภาวะความไม่สงบที่เกิดขึ้นขณะนี้ ทำให้เมื่อถึงเวลาที่ทหารมารับครูก็ต้องเดินทางกลับบ้าน ระยะเวลาเรียนการสอนในแต่ละวันมีน้อย ไม่เพียงพอกับการเรียนการสอน จึงทำให้ครูบางส่วนไม่ได้การทำวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2.4.3 ครูไม่ตระหนักถึงความสำคัญและประโยชน์ของการทำวิจัยในชั้นเรียน ครูทำหน้าที่สอนหนังสือเพียงอย่างเดียวก็เพียงพอแล้ว แต่ครูไม่ได้ตรวจสอบในการสอนของครูว่านักเรียนได้รับความรู่มากน้อยอย่างไร และจะมีวิธีการดำเนินการอย่างไรกับนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ผู้อำนวยการโรงเรียน 3 ให้สัมภาษณ์ว่า สิ่งต่างๆ เหล่านี้เกิดจากภาวะความไม่สงบของสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพราะครูจะไม่มีกำลังพอในการพัฒนางานของตนเองได้อย่าง

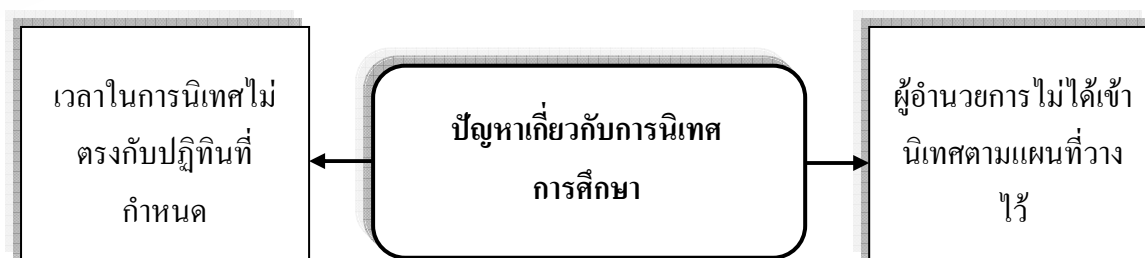
เต็มที่ เพราะมีวแต่วิตกกังวลว่าจะมีอะไรเกิดขึ้นกับตนเองบ้าง เกิดขึ้นกับคนในครอบครัวบ้าง เป็นชีวิตที่ต้องคอยระวังตัวอยู่ตลอดเวลา ในขณะที่เดียวกันงานก็ต้องทำตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายทำ ให้ครูไปตระหนักเรื่องการอยู่รอดมากกว่าหน้าที่การงานของตนเอง ส่งผลให้การทำงานของตนเอง นั้นบกพร่อง

2.4.4 ขาดงบประมาณ ผู้อำนวยการโรงเรียน 1 และผู้อำนวยการโรงเรียน 6 ให้ สัมภาษณ์ว่าในการส่งครูเข้ารับการอบรมและการส่งเสริมการผลิตสื่อ การสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ ใน การทำวิจัยของครู สิ่งที่สำคัญที่สุดในการดำเนินการคือ งบประมาณ เพราะ โรงเรียนที่มีงบประมาณ น้อยหรืองบประมาณไม่มี จะส่งผลกระทบต่อทั้งองค์กร ไม่ว่าจะเป็นด้านการพัฒนาหลักสูตร การ จัดระบบการเรียนการสอน การพัฒนาบุคลากรใน โรงเรียน การพัฒนาบริบทของโรงเรียน การ ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน สิ่งต่างๆ ที่กล่าวมาเหล่านี้ล้วนแล้วแต่เป็นการดำเนินการเพื่อพัฒนา คุณภาพการศึกษาของนักเรียนทั้งสิ้น ผู้อำนวยการโรงเรียน 6 ให้สัมภาษณ์ว่าโดยเฉพาะในสาม จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีผู้ปกครองบางส่วนที่ไม่เห็นความสำคัญของการมาโรงเรียนจึงทำให้ไม่มี การสนับสนุนการเรียนการสอนในโรงเรียน แต่ที่ให้มาเพราะทำตามหน้าที่ของผู้ปกครองเท่านั้น

2.5 ปัญหาการนิเทศการศึกษาในภาวะความไม่สงบ

จากการสัมภาษณ์พบว่าผู้อำนวยการ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปัตตานีเขต 1 ปัญหาการนิเทศการศึกษาคือ 1) เวลาในการนิเทศไม่ตรงกับปฏิทินที่ กำหนด 2) ผู้อำนวยการไม่ได้เข้านิเทศตามแผนที่วางไว้ ดังภาพประกอบ 10 โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

ภาพประกอบ 10 ปัญหาการนิเทศการศึกษาในภาวะความไม่สงบ

2.5.1 เวลาในการนิเทศไม่ตรงกับปฏิทินที่กำหนด ผู้อำนวยการโรงเรียนส่วนใหญ่ให้สัมภาษณ์ว่า ในการเรียนการสอนโดยเฉพาะสามจังหวัดชายแดนภาคใต้จะหยุดบ่อย เช่น หยุดวันสำคัญ หยุดวันฮารีรายอ หยุดน้ำท่วม หยุดเนื่องจากเหตุการณ์ความไม่สงบ จึงทำให้ปฏิทินที่กำหนดไม่เป็นไปตามที่กำหนดไว้จึงส่งผลให้บางครั้งไม่ได้นิเทศครูผู้สอนในภาคเรียนนั้นๆ

2.5.2 ผู้อำนวยการไม่ได้เข้านิเทศตามแผนที่วางไว้ ยกตัวอย่างเช่นผู้อำนวยการโรงเรียน 3 ให้สัมภาษณ์ว่าผู้อำนวยการมีความรับผิดชอบหลายเรื่อง ต้องเข้าร่วมประชุมกับเขตพื้นที่การศึกษา เข้าร่วมประชุมกับศูนย์เครือข่าย เข้าร่วมประชุมกับองค์กรต่างๆภายนอกหน่วยงาน ทำให้มีเวลาในการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้น้อยมาก

Prince of Songkla University
Pattani Campus